

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/178/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618205981
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618205981.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Viktórie Midovej, v spore žalobcu: Q.. I. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G. I., K. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Gerdom, so sídlom v Prešove, Levočská 12A, proti žalovanému: RABBIT Trhový Štěpánov a.s., Sokolovská 302, Trhový Štěpánov, Česká republika, IČO: 18 622 437, zastúpenému AK ČECHOVÁ & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Staromestská 3, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21. februára 2019 sp. zn. 11C/46/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 21. februára 2019 č. k. 11C/46/2018-124.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 21.2.2019 č. k. 11C/46/2018-124 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania proti žalobcovi, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok II.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 6.6.2008 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim.

3. Skutkovo mal za preukázané, že dňa 6.6.2008 žalobca ako predávajúci a žalovaný ako kupujúci uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX kat. úz. E., a to dom č. 37, č. 68, č. 69, pozemok parc. č. 200/1, č. 200/2, č. 201/1, č. 201/2, č. 201/3, 201/4, č. 202/1 a č. 203/1 s tým, že ako kúpna cena bola dohodnutá čiastka vo výške 24.500.000 Kč, ktorá mala byť uhradená prevodom aktívneho zostatku clearingového bilančného účtu kupujúceho vedeného spoločnosťou Clearing ICE a.s. v prospech clearingového účtu predávajúceho vedeného tou istou spoločnosťou v dvoch splátkach. Ďalej zistil, že rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 8C/114/2011 zo dňa 29.10.2010, súd rozhodol o zamietnutí žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prevodu sporových strán na základe kúpnej zmluvy zo dňa 6.6.2008. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že súd kúpnu zmluvu považuje za absolútne platný právny úkon, ktorý spĺňa náležitosti podľa Občianskeho zákonníka, keď nemal žiadne pochybnosti o prejavoch vôle zmluvných strán, žalobca svojím podpisom osvedčil, že sa s obsahom zmluvy oboznámil a nemal výhrady voči spôsobu zaplataenia kúpnej ceny a následne vychádzajúc zo skutočností, že odstúpiť je možné iba od platne uzavretej zmluvy, skúmal platnosť odstúpenia predávajúceho od kúpnej zmluvy s konštatáciou, že odstúpenie nebolo dôvodné a žalobu po vyriešení prejudiciálnych otázok

zamietol. Rozhodnutie bolo ako vecne správne potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/125/2013 zo dňa 11.6.2013. Následne bol zamietnutý návrh na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 8C/114/2011, a to uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 27.8.2015 sp. zn. 13C/219/2014, ktoré rozhodnutie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.1.2017 sp. zn. 1Co/796/2015.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 588, § 589 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. d), § 160 ods. 1 CSP.

5. Súd konštatoval, že pokiaľ sa v prejednávanej veci žalobca domáhal určenia, že kúpna zmluva uzavretá dňa 6.6.2008 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim je neplatná, predmetná žaloba podľa § 137 písm. d) CSP nemá oporu v zákone, pretože možnosť jej podania nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu. Dôvodil, že ust. § 37 ods. 2 OZ je všeobecným ustanovením zákona hovoriacim o absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorého predmetom je plnenie nemožné, z ktorého možnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti nemožno vyvodzovať. Rovnako procesná prípustnosť žaloby na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy žalobcovi nevyplýva ani z ust. § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, pretože toto ustanovenie upravuje len procesný postup okresného úradu ako miestneho orgánu štátnej správy na úseku katastra v prípade rozhodnutia súdu, ktorým by bola určená neplatnosť právneho úkonu, ktorého predmetom bola nehnuteľnosť evidovaná v katastri nehnuteľností. Súd preto dospel k záveru, že podaná žaloba nemá preventívny charakter, neslúži potrebám praktického života, pretože vedie iba k zbytočnému rozmnožovaniu sporov, miňa sa účelu určovacej žaloby a možnosť jej podania nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu, preto ju súd ako procesne neprípustnú v celom rozsahu zamietol. Nestotožnil sa so žalovaným uplatnenou námietkou prekážky veci rozhodnutej res iudicata, vychádzajúc z toho, že v konaní sp. zn. 8C/114/2011 súd síce posúdil otázku platnosti napadnutého právneho úkonu prejudiciálne, toto nebolo poňaté do výroku súdneho rozhodnutia a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou súčasťou rozhodnutia, ktorý nadobúda právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozhodnutia, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

6. V závere súd uviedol, že napriek zamietnutiu žaloby z dôvodu jej procesnej neprípustnosti, skúmal žalobu i z vecnej stránky, avšak nezistil žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by sa mal odkloniť od rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v konaní 8C/114/2011. Pokiaľ sa príslušný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/114/2011 zaoberal vyriešením predbežnej otázky - otázky platnosti kúpnej zmluvy, pretože absolútnu neplatnosť súd skúma z úradnej moci, pričom z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva konštatovanie, že kúpna zmluva uzavretá medzi stranami sporu zo 6.6.2008 je absolútne platným úkonom, súd v tomto nadväzujúcom súdnom konaní nemá dôvod vychádzať z iného záveru ohľadne existencie právneho vzťahu medzi tými istými stranami, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté. Raz vydané právoplatné je zásadne nezmeniteľné a preto súd v tejto veci má povinnosť pri svojom rozhodnutí neodchýliť sa od právoplatného rozsudku, ktorým sa vec vyriešila v inom súdnom konaní ako predbežná otázka, v opačnom prípade by sa mohlo jednať o prekvapivé rozhodnutie. Argumentáciu žalobcu o nemožnosti úhrady kúpnej ceny prostredníctvom clearingových poukážok súd považoval za tendenčnú a účelovú, pretože spôsob úhrady si po opakovaných jednaniach dohodli obe zmluvné strany, vychádzajúc pritom z princípu zmluvnej voľnosti. Aj v prípade, že by bolo možné považovať dohodu o úhrade kúpnej ceny za neplatnú pre rozpor so všeobecne záväznými právnymi predpismi v zmysle § 589 OZ, s čím sa však súd nestotožňuje, nebolo by možné žalobe vyhovieť, vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premĺčania. Výrok o trovách konania odôvodnil aplikáciou ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP s tým, že pokiaľ žalovaný mal v konaní plný úspech, vznikol mu nárok na plnú náhradu trov konania od žalobcu.

7. Žalobca podal proti predmetnému rozsudku odvolanie, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e) a h) CSP a navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok zrušiť v celom rozsahu podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil, že doktrínu preventívneho charakteru a interpretačné dôsledky tejto doktríny, pokiaľ ide o ust. § 137 písm. c) a d) CSP, nie je možné absolutizovať. Pri určovacích žalobách, čo je prejednávaný prípad, ktorých cieľom je dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom, sa táto doktrína neuplatní vtedy, ak má určovacia žaloba charakter žaloby s cieľom zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností podľa § 34 ods. 2 zák. č. 162/1995 Z.z. (t.j. aj vtedy, ak právo alebo právny vzťah už boli porušené). Špecifikom predmetnej žaloby v spojení s ust. § 34 Katastrálneho zákona je, že absolútne nevyvoláva potrebu ďalšieho sporu, čím sa vlastne nemíňa účelu

určovacej žaloby, ba práve naopak, vytvára pevný právny základ pre právne vzťahy účastníkov sporu, pretože vyhovením žaloby by došlo k obnoveniu právneho stavu pred porušením práva žalobcu. Ďalej mal za to, že tvrdenie súdu o tom, že žalobu preskúmal i z vecnej stránky, avšak nezistil žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by sa mal odkloniť od rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v konaní sp. zn. 8C/114/2011, je nanajvýš zavádzajúca. Mal za to, že v uvedenom konaní tak súd prvej inštancie ako odvolací súd čo i len prejudiciálne neskúmali absolútnu neplatnosť predmetnej kúpnej zmluvy a už vôbec nie jej absolútnu neplatnosť podľa § 37 ods. 2 OZ z titulu nemožnosti predmetu plnenia. V celom pôvodnom konaní sa súd zaoberal len prípadnou účinnosťou alebo neúčinnosťou odstúpenia od zmluvy a k tomu zameril celé dokazovanie, čoho dôkazom je aj obsah odôvodnenia oboch rozsudkov. Pokiaľ by sa súd v pôvodnom konaní zaoberal aj absolútnou neplatnosťou kúpnej zmluvy, s určitosťou by zistil, že clearingové poukážky nie sú žiadnym oceneným majetkovým právom a že sú len bezcennými papiermi, tiež že nemôžu byť považované ani ako protihodnota bartrového obchodu. V tomto konaní ide výlučne o určenie absolútnej neplatnosti predmetnej zmluvy z titulu nemožnosti predmetu plnenia podľa § 37 ods. 2 OZ, čo len dokazuje, že medzi obidvoma konaniami chýba totožnosť skutkového základu (t. j. totožnosť predmetu konania). Z absolútnej neplatnej zmluvy nemôže vzniknúť právo, pretože z takéhoto úkonu právne následky ani nenastanú a to ani v prípade, že na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do KN (NS SR sp. zn. 1Cdo/96/1995). Žalobca predmetnou zmluvou prišiel o celý svoj majetok v hodnote takmer 25.000.000 Sk bez toho, aby mu bola zaplatená čo i len jedna koruna. Ide o nezákonnosť nevidaných rozmerov, aby občan prišiel o svoj majetok a nemohol sa domôcť spravodlivosti. Pretože odstúpenie od zmluvy a absolútna neplatnosť takejto zmluvy sú dva odlišné právne inštitúty, je nespochybniteľné, že pôvodné konanie vo veci sp. zn. 8C/114/2011 vo vzťahu ku konaniu v tejto veci nemôže zakladať prekážku veci rozsúdenej. Kladný ani záporný určovací rozsudok nie je prekážkou rozsúdenej veci pre žalobu na plnenie, ktorej základom je to isté právo. Súd napriek nesprávnej formulácii petitu môže v konaní pokračovať, ak je z obsahu žaloby zrejmé, čoho sa týka a čo sleduje. Súd je totiž viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou. V okolnostiach prejednávaneho konkrétneho prípadu mal súd zvoliť taký postup, pokiaľ bol presvedčený o neprípustnosti žaloby podľa § 137 písm. d) CSP, že na základe žalobného petitu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy rozhodne o vypratání predmetných nehnuteľností podľa § 137 písm. a) CSP, pokiaľ zo žaloby je dostatočne zrejmé (čo aj je), že žalobca sleduje, aby bol zapísaný ako vlastník vo verejnom registri. Rozsudok o vypratání predmetných nehnuteľností totiž v sebe zahŕňa aj vyriešenie otázky existencie práva alebo právneho vzťahu, ktorá je riešená v konaní o určovacej žalobe. Na základe takéhoto rozsudku súd zapíše v katastri nehnuteľností vlastnícke právo k nehnuteľnostiam podľa § 34 ods. 1 Katastrálneho zákona. Súd nesprávnym procesným postupom, a to chybné zameraním len na ust. § 137 písm. d) CSP (obsah žaloby) znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, ktoré mu ako účastníkovi patria podľa jednotlivých ustanovení CSP, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za inú vadu v tomto konaní, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je potrebné považovať striktné držanie sa formulácie petitu žaloby súdom (dôvody pod bodom 13. tohto odvolania). Súd jednoznačne pochybil, ak odmietol výsluch svedka Q. Š., I., ktorý bol spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia. A nesporne napadnutý rozsudok vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to nesprávnou aplikáciou (výkladom) ust. § 37 ods. 2 OZ, ale aj holou citáciou ust. §§ 588 a 589 bez akéhokoľvek výkladu na tento špecifický prípad vo vzťahu ku clearingovým poukážkam, čo ovplyvnilo aj nevykonanie navrhovaných dôkazov, ktoré majú vplyv na správne rozhodnutie vo veci samej.

8. Žalovaný vo svojom písomnom podaní k odvolaniu žalobcu žiadal potvrdiť napadnutý prvostupňový rozsudok a zaviazat' žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. K odvolaciemu dôvodu, podľa ktorého malo dôjsť k mareniu práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom prvostupňového súdu, podľa jeho názoru sa žalobca nesprávne zameril na ust. § 137 písm. d) CSP. Vyjadril názor, že znenie ust. § 137 písm. d) CSP je jednoznačné a vyplýva z neho, že žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti iba v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu. Možnosť žalovať určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, predmetom ktorej je prevod nehnuteľnosti, nevyplyva zo žiadneho osobitného predpisu, a to ani z ust., § 37 ods. 2 Obč. zákonníka a ani z ust. § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z.. Ani jedno z uvedených zákonných ustanovení neobsahuje priamy odkaz na prípustnosť takejto žaloby. V tejto súvislosti si dovolil poukázať na komentár k Civilnému sporovému poriadku, z ktorého uzavrel, že z citovanej odbornej literatúry vyplýva, že v prípade podania žaloby na určenie neplatnosti zmluvy o prevode nehnuteľnosti, môže súd za určitých okolností (ak je z návrhu nepochybné, že predávajúci sa v podstate domáha zápisu jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností) rozhodnúť o tom, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti. Prvostupňový súd

však týmto spôsobom nemohol pokračovať, keďže o otázke, či je žalobca vlastníkom predmetných nehnuteľností, bolo už právoplatne rozhodnuté v konaní vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 8C/114/2011 a vo vzťahu k takémuto určaniu jednoznačne existuje prekážka právoplatne rozsúdenej veci. Pokiaľ žalobca v odvolaní uvádza, že prvostupňový súd mal v konaní rozhodnúť o vypratání predmetných nehnuteľností, tomuto účelu by však slúžila žaloba na určenie vlastníckeho práva a nie žaloba na vypratanie, keďže na základe takéhoto výroku by nebolo možné vykonať zápis v katastri nehnuteľností. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona. Uvedené ustanovenie nerieši prípadný zápis vlastníckych práv do katastra nehnuteľností na základe rozhodnutia o vypratání nehnuteľností. Takýto zápis by nebol možný, a to s poukazom na ust. § 36a ods. 2 Katastrálneho zákona. V konaní o vypratanie nehnuteľnosti by otázka platnosti kúpnej zmluvy bola opäť riešená iba ako predbežná a nebola by obsiahnutá vo výroku rozhodnutia. Zároveň by výrok rozhodnutia neobsahoval určenie, kto je vlastníkom nehnuteľností, a preto zápis vlastníckeho práva na základe takéhoto rozhodnutia neprichádza do úvahy. Nesúhlasil s tvrdením odvolateľa o tom, že otázka platnosti kúpnej zmluvy nebola v pôvodnom konaní riešená. Vo vzťahu k nevykonaniu dôkazu v podobe výsluchu svedka Ing. Jozefa Škultétyho, PhD. uviedol, že táto okolnosť nemohla mať žiaden vplyv na rozhodnutie súdu. Navyše výsluch tohto svedka podľa neho bol irelevantný aj v prípade posúdenia namietanej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, keďže otázka prípustnosti dohodnutého spôsobu platenia kúpnej ceny je čisto právnou otázkou. Prvostupňový súd sa navyše v konaní a tiež v rozsudku zaoberal aj posúdením žalobcom tvrdenej absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy a správne konštatoval, že táto otázka bola podrobne riešená v pôvodnom konaní a neexistujú žiadne dôvody na odklonenie sa od rozhodnutia o tejto otázke v pôvodnom konaní.

9. Žalobca v odvolacej replike zotrval na svojich všetkých doterajších písomných podaniach, vrátane žaloby a odvolania. Vyjadril, že kladný, ani záporný určovací rozsudok nie je prekážkou rozsúdenej veci pre žalobu na plnenie, ktorej základom je to isté právo. Právoplatný rozsudok o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je, nevytvára prekážku veci rozsúdenej pre žalobu na plnenie vychádzajúcu z toho istého skutkového základu (NS ČR sp. zn. 20 Cdo/2931/1999).

10. Žalovaný v duplike uviedol, že odvolateľ vo svojom vyjadrení neuviedol žiadne nové skutočnosti, ani novú právnu argumentáciu, preto sa v plnom rozsahu pridržiaval svojho písomného vyjadrenia z 10.4.2019 k odvolaniu, ako aj svojich doterajších písomných vyjadrení a tiež ústnych prednesov v konaní. Naďalej mal za to, že nie je naplnený ani jeden z odvolacích dôvodov.

11. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní dané neboli.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

13. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21. júla 2020 o 9.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.7.2020 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

15. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (d), súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

16. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať

eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

17. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejaviť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

18. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

19. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

20. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

21. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv a ani iná vada, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil.

22. Žalobca v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

23. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť jeho dôvodov a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam žalobcu dopĺňa nasledovné.

24. Prioritne sa odvolací súd zaoberal žalovaným vznesenou námietkou *res iudicata*.

25. Podľa ust. § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

26. Ust. § 230 CSP stanovuje, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté,

bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých strán sporu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, na základe ktorých bol uplatnený, t.j. ide o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť strán sporu, nie je samo o sebe významné, ak majú tie isté strany sporu v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie. Tých istých strán sporu sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú ich právni nástupcovia.

27. V zmysle konštantnej judikatúry, o prekážku právoplatne rozhodnutej veci nejde v prípadoch, ak si súd určitú otázku v konaní posúdil prejudiciálne. Prejudiciálna otázka a jej posúdenie nesmie byť nikdy pojaté do výroku súdneho rozhodnutia, a keďže výrok súdneho rozhodnutia je jedinou časťou rozsudku, ktorá nadobudla právoplatnosť, prejudiciálne posúdená otázka, ktorá sa prejavuje iba v odôvodnení rozsudku, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Výnimku tvorí situácia, keď bolo právoplatne rozhodnuté o žalobe na plnenie, ktorého predpokladom bolo prejudiciálne posúdenie (určenie) práva alebo právneho vzťahu.

28. V prejednáwanej veci súd posudzoval, či žaloba o určenie vlastníckeho práva tvorí prekážku už právoplatne rozhodnutej veci, pokiaľ ide o spomínané konanie sp. zn. 8C/114/2011. Predmetom konania vedeného Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 8C/114/2011, bolo určenie vlastníckeho práva vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 6.6.2008. Z uvedeného vyplýva, že v spomínanom konaní išlo o určenie vlastníckeho práva, kedy sa súd zaoberal otázkou platnosti/neplatnosti kúpnej zmluvy iba ako predbežnú otázku. Ide teda o prípad, kedy nejde o prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pretože súd si v konaní otázku (ne)platnosti zmluvy posúdil iba prejudiciálne.

29. Následne sa odvolací súd zaoberal otázkou prípustnosti predmetnej žaloby, keď predmetom konania bolo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorú strany sporu uzatvorili dňa 6.6.2008.

30. V konaní nebolo sporným, že žalobca predmetnú žalobu podal na súd dňa 4.10.2018, t.j. za účinnosti zákona č. 160/2005 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zmien a predpisov.

31. Žalobca určovací negatívny výrok odôvodňoval existenciou naliehavého právneho záujmu na predmetnom určení, prirovnávajúc tento typ žaloby k žalobám, ktoré spadali pod ust. § 80 písm. c/ OSP, majúc pritom za to, že v zmysle Civilného sporového poriadku, ide o žalobu podanú podľa ust. § 137 písm. c/.

32. Možno súhlasiť so žalobcom, že predmetný nárok tak, ako bol uplatnený v konaní, predstavuje určovaciu žalobu, ktorá za účinnosti OSP spadala pod typ žaloby podľa ust. § 80 písm. c/. Jeho názor o tom, že podľa aktuálnej právnej úpravy civilného sporového poriadku ide typovo o žalobu podanú podľa ust. § 137 písm. c/ CSP, však nie je správny.

33. Z právnej úpravy Civilného sporového poriadku vyplýva, že zákonodarca zakotvil novú koncepciu určovacích žalôb, keď rozlišuje klasickú určovaciu žalobu podľa ust. § 137 písm. c/ a žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa ust. § 137 písm. d/. Zákonodarca uviedol, že jeho záujmom bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej (Civilný sporový poriadok, Komentár, autor Edmunt Horváth - Andrea Andrášiová, Wolters Kluwer 2015, strana 294).

34. Otázka existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení môže byť po 1. júli 2016 (účinnosťou Civilného sporového poriadku) významnou len u žalôb o určenie existencie alebo neexistencie práva (§ 137 písm. c/ CSP). Táto otázka však nadobudnutím účinnosti novej úpravy Civilného sporového poriadku naopak stratila na význame u novozakotvených žalôb o určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d/ CSP), u ktorých bola možnosť žaloby podmienená niečím iným, a to tým, že táto možnosť vyplýva z osobitného predpisu.

35. Podľa aktuálneho znenia Civilného sporového poriadku žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy je žalobou na určenie právnej skutočnosti a spadá pod typ žaloby podľa ust. § 137 písm. d/ CSP, ktorá je prípustná iba v tom prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

36. Otázkou prípustnosti žaloby uplatnenej podľa ust. § 137 písm. d/ CSP súd teda aj v danom prípade neskúmal z pohľadu naliehavého právneho záujmu, ale z pohľadu zistenia, či požadované určenie vyplýva z osobitného predpisu.

37. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o tom, že určenie neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy nevyplýva z osobitného predpisu, ktorým by mal byť Občiansky zákonník, konkrétne ust. § 37 ods. 2 OZ. Súd prvej inštancie súčasne v napadnutom rozsudku (bod 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku) zrozumiteľným a vecným spôsobom vysvetlil, prečo ust. § 37 ods. 2 OZ nepovažuje za osobitný predpis z pohľadu (ne)naplnenia podmienky stanovenej v ust. § 137 písm. d/ CSP, s ktorou argumentáciou sa odvolací súd stotožňuje a odkazuje na ňu.

38. Odvolateľ ďalej dôvodil, že týmto osobitným predpisom je ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona.

39. Podľa ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona, ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, 10ea) okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka. 10eb)

40. Odvolací súd pripúšťa, že v okolnostiach určitého konkrétneho prípadu možno považovať ust. § 34 ods. 2 katastrálneho zákona za osobitný predpis podľa ust. 137 písm. d/ CSP.

41. V zásade pôjde o prípady, kedy osoba domáhajúca sa svojich práv nemá inú možnosť, než typovo uplatniť žalobu podľa ust. § 137 písm. d/ CSP (t.j. iný typ žaloby neprichádza do úvahy). Kritériom môže byť tiež posúdenie, či predmetnou žalobou budú definitívne vyriešené vzťahy medzi stranami.

42. Podľa odvolacieho súdu sa v prejednávanej veci nejedná o takýto prípad.

43. Citovaná právna úprava (§ 34 ods. 2 kat. zákona) síce na strane jednej slúži na obnovu vlastníckych vzťahov, na strane druhej "nezaručuje", že vzájomné vzťahy aktérov zmluvy týkajúcej sa nehnuteľností, ohľadne ktorej súd vyslovil jej neplatnosť, budú touto obnovou vlastníckych vzťahov definitívne vyriešené.

44. Ustálený skutkový stav, tak ako vyplýva z rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 8C/114/2011 a tiež z rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/125/2013, napovedá, že predmetnou žalobou by sa nevyriešili definitívne sporné vzťahy medzi stranami sporu.

45. Navyše, žalobca mal možnosť domáhať sa ochrany svojich tvrdených práv prostredníctvom žaloby o určenie vlastníckeho práva alebo priamo podaním žaloby o vypratanie nehnuteľností. Žalobca sa svojich práv medzičasom domáhal podaním žaloby o určenie vlastníckeho práva, avšak bezúspešne. Relevantným je to, že zamietnutiu jeho žaloby predchádzalo vecné posúdenie nároku aj čo sa týka skúmania platnosti kúpnej zmluvy. Súd sa touto predbežnou otázkou pritom nezaoberal výlučne z úradnej moci, kedy často krát ide iba o formálne posudzovanie náležitostí zmluvy, ale skúmal platnosť zmluvy z pohľadu konkrétnych dôvodov, pre ktoré podľa žalobcu zmluva mala byť absolútne neplatná, vrátane dojednaného spôsobu zaplatenia kúpnej ceny.

46. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nejde o prípad, kedy žalobca na ochranu svojich tvrdených práv nemal inú možnosť, než domáhať sa žalobou typovo podľa ust. § 137 písm. d/ CSP, súčasne, kedy ani prípadná úspešnosť tejto žaloby nevyrieši vzťahy medzi stranami sporu definitívne.

47. Záver súdu prvej inštancie o procesnej neprípustnosti predmetnej žaloby je preto správny.

48. Nesprávny je tiež odvolací argument, podľa ktorého žalobca má za to, že v okolnostiach tohto konkrétneho prípadu mal súd zvoliť taký postup, pokiaľ bol presvedčený o neprípustnosti žaloby podľa §

137 písm. d/ CSP, že na základe žalobného petitu mal rozhodnúť o vypratí predmetných nehnuteľností podľa § 137 písm. a/ CSP, pokiaľ zo žaloby je dostatočne zrejmé, že žalobca žalobou sleduje, aby bol zapísaný ako vlastníak vo verejnom registri. V tejto súvislosti dôvodil, že súd napriek nesprávnej formulácii petitu môže v konaní pokračovať, ak je z obsahu žaloby zrejmé, čoho sa týka a čo sleduje.

49. Súd (až na prípady uvedené v § 23 ods. CMP) nezačína konanie z vlastnej iniciatívy, ale na podnet strany (na návrh) a je zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej ustanoveniu § 132 ods. 1 CSP. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je žalobný návrh (petit). V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok rozsudku a zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť výrokov rozsudkov. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby žalobca vymedzil petit žaloby spôsobom dostatočne presným, zrozumiteľným a určitým, umožňujúcim kedykoľvek v konaní jasnú orientáciu o tom, čo je predmetom konania. Kedykoľvek v priebehu konania musí byť zrejmé, o čom sa koná, teda čo je predmetom konania, ale v žiadnom prípade to nemôže byť určené až dodatočne výsledkami súdneho dokazovania.

50. Žalobcom uvedený petit v žalobe, ktorým žiadal určiť neplatnosť právneho úkonu, možno považovať za presný a určitý, aby súdne rozhodnutie bolo vykonateľné a aby nastali právne účinky, ktoré žalobca sledoval podaním žaloby. Nemožno preto hovoriť o nesprávnej formulácii petitu, navyše za situácie, keď petit v predmetnej žalobe predstavuje typovo žalobu podľa ust. § 137 písm. d/ CSP. Okolnosť, či žaloba uplatnená podľa ust. § 137 písm. d/ CSP je z pohľadu dikcie zákona Civilného sporového poriadku prípustná alebo nie, neodôvodňuje postup súdu, na ktorý vo svojom odvolaní poukázal žalobca, pretože na to nebol zákonný dôvod. Aj keď možno súhlasiť s názorom odvolateľa o tom, že súd posudzuje každý návrh podľa jeho obsahu, to, čo predmetnou žalobou s daným obsahom uplatňuje žalobca, je vymedzené práve v petite žaloby, ktorú opäť určuje jeho formuláciou žalobca.

51. Pokiaľ žalobný návrh vrátane jeho petitu spĺňa náležitosti žaloby tiež, čo do ich úplnosti a zrozumiteľnosti, v zásade niet zákonnej legitimity na to, aby súd neprípustnosť žaloby v zmysle nenaplnenia zákonnej dikcie podľa § 137 písm. d/ CSP zhojil tým, že namiesto určenia neplatnosti kúpnej zmluvy bude konať a rozhodovať o vypratí predmetných nehnuteľností. Opak by znamenal svojvoľné konanie súdu, ktoré by navyše zasiahlo do ústavou garantovaného práva každého na spravodlivý proces (v tomto prípade na strane žalovaného). Z podanej žaloby a taktiež z priebehu konania vedeného na súde prvej inštancie nebol dôvod na to, aby súd rozhodoval o inom nároku, pretože odvolateľ prvýkrát vyjadril vôľu vypratať predmetné nehnuteľnosti až v podanom odvolaní. Odvolateľovi nič nebránilo, pokiaľ jeho skutočnosťou vôľou bolo domáhať sa splnenia povinnosti podľa ust. § 137 písm. a/ CSP, buď od začiatku podať žalobu s takýmto petitom alebo v priebehu konania navrhnúť zmenu žaloby, pokiaľ ide o uplatnený návrh.

52. Žalobca pri podávaní akejkoľvek žaloby musí rátať aj s tou možnosťou, že jeho návrhu nebude vyhovie a že v konaní bude neúspešný, preto v tejto súvislosti je na ňom, aby svoju žalobu, vrátane v nej naformulovaného petitu, vymedzil a uplatnil tak, aby zodpovedala nielen všeobecným náležitostiam z hľadiska ust. § 132 a § 127 CSP, ale tiež hľadiska prípustnosti žaloby, pokiaľ ide o naplnenie ust. § 137 písm. d/ CSP.

53. Neprípustnosť žaloby má za následok zamietnutie žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecným posúdením žaloby. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd sa ďalej nezaoberal tými odvolacími námietkami, ktoré spochybujú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o posúdenie (ne)platnosti kúpnej zmluvy. V tejto súvislosti nie je dôvodný ani odvolací argument, ktorým žalobca namietal, že súd nevykonal navrhovaný dôkaz- výsluch svedka Q.. K. Š. I.. Súd prvej inštancie sa vecným posúdením žaloby zaoberal napriek tomu, že zamietol žalobu ako procesne neprípustnú, čo ale nezakladá žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov. Nesplnenie podmienky podľa ust. § 137 písm. d/ CSP znamená samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý žalobný návrh nemohol obstáť a ktorý sám o sebe a bez ďalšieho viedol k zamietnutiu žaloby.

54. Odvolací súd nad rámec uvedeného dopíňa, že nie je opodstatnená ani odvolacia námietka, podľa ktorej sa súd v konaní 8C/114/2011 vôbec nezaoberal posúdením absolútnej ne/platnosti zmluvy a už

vôbec nie z pohľadu dojednanja kúpnej ceny, resp. spôsobu jej úhrady. Z odôvodnenia tak rozsudku prvostupňového súdu (8C/114/2011), ako aj rozsudku odvolacieho súdu (5Co/125/2013) vyplýva, že sudy neposudzovali výlučne platnosť odstúpenia od zmluvy, ale posudzovali tiež ne/platnosť samotnej kúpnej zmluvy, a to aj z pohľadu dojednanej kúpnej ceny a spôsobu plnenia, pričom uvedenú zmluvu považovali za platný právny úkon.

55. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolanie žalobcu posúdil ako nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil.

56. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikol proti neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

57. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).